

עטרת שלום

עלוך שבעי שעי מוסדות קאמרגא בארה"ק – בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים

פרשת ותר

בס"ד, עי"ק פרשת ותר
כ"א שבט תשע"ג – שנה ד' גליון קנ"ד

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

הרה"ג מוצ"ש ר"ת	מוצ"ש	ר"ת
ירושלים	4:38	5:52
בני ברק	4:52	5:54
ניו יורק	4:44	5:58
מונטריאל	4:31	5:49

נא לשמור על קדושת הגליון

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

אָנְכִי הוֹי"ה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים. לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פְּנֵי (כ ב).

בשלימות, כי אם ח"ו יחסר אחד משלשה בחינות האלו, יצטרך לבא בגלגולים רבים עד שיקיים כל תרי"ג מצות התורה בשלימות. והוא כל התכלית של המצוות לעשותו במחשבה ושכל, ולהמשיך בו אלופו של עולם, ועי"ז נעשה מחיית עמלק בשלימות.

ולפי"ז יש לרמוז עוד, שהנה אא"ז הגה"ק רבי יצחק יהודה יחיאל מקאמרגא זי"ע מפרט בספרו אוצר החיים י"ד מצוות שיש בעשרת הדברות עיי"ש. והוא 'כי י"ד' שע"י י"ד מצוות שבעשרת הדברות, 'על כס יה מלחמה להוי"ה בעמלק' יכולים להכניע ולמחות את זכר עמלק.

והנה הר"ת של כל הפסוק של 'אנכי הוי"ה וגו' בנ"י יצח"ק, לרמוז שבזכות יצחק אבינו 'הוצאתיך מארץ מצרים', כמו שמביא הכעה"ט בשם המדרש בריש פרשת וארא.

והר"ת של הפסוק השני 'לא יהיה לך' וגו' בנ"י רכ"ב, להורות שע"י שיעשה כל התרי"ג מצוות בשלימות במחשבה ודיבור ומעשה, שהם נגד הרמ"ח איברי האדם ושם"ה גידיו, יתקדש כל גופו ונפשו, ויהיה מרכבה להשי"ת וכסא לקדושה שהשכינה הקדושה ישרה עליו. הקב"ה יעזור שנוכל לעשות המצוות בשלימות ולהיות מרכבה וכסא להשי"ת.

(רעוא דרעיון תש"ע לפ"ק)

ולכן ע"י קבלת התורה שפסקא זוהמתן מישראל (שבת קמו.), נעשה התיקון והשלימות בשם הוי"ה ובכס"א, והוא שמרמוזו הבעה"ט שאנכ"י בנ"י כס"א, לרמוז לתיקון הכסא הנעשה בקבלת התורה, והוי"ה אלהיך מרמוז לתיקון שם הוי"ה, וזה מרמוז התורה 'לא יהיה לך אלהים אחרים על פני' כי על פני בנ"י עמלק והבן.

ולזה רואים שהשני הדברות אנכי ולא יהיה, הם מצוות התלויות במחשבה, והמעט כי 'אנכי' הוא הראש והשורש של כל המצוות עשה, 'ולא יהיה לך' הוא הראש והשורש של כל המצוות לא תעשה, ולזה אמרו חז"ל (מכות כד.), אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענו, כי הם השורש של כל התרי"ג מצוות כמבואר בשל"ה הקדוש (יתרו תורה אור ב). וכמו שאומר ג"כ רש"י (שמות כד יב) וז"ל: שכל שש מאות ושלוש עשרה מצוות בכלל עשרת הדברות הן, ורבינו סעדיה פירש באזהרות שיסד לכל דבור ודבור מצוות התלויות בו.

להורות שצריך לעשות כל התרי"ג מצוות במחשבה ודיבור ומעשה, כמבואר בזהר הקדוש (ח"ג פג. שער הגלגולים הקדמה טז) שכל אדם מישראל צריך לקיים את כל התרי"ג מצוות התורה, במחשבה דיבור ומעשה, כמ"ש בפ"ך ובלבבך לעשתו (דברים ל יד), כדי להשלים לבושי נפשו ולתקנם שלא יהא לבושא דחסרא, ואז הם המצוות

איתא בבעל הטורים 'אנכי' בגימטריא כס"א. והכוונה בזה יש לומר, שבסוף הפרשה הקודמת כתוב הענין של מלחמת עמלק, וכתוב שם 'ויאמר כי יד על כס יה מלחמה להוי"ה בעמלק מדר דר' (יז טז), ופירש שם רש"י ז"ל, נשבע הקב"ה שאין שמו שלם, ואין כסאו שלם, עד שימחה שמו של עמלק כולו, וכשימחה שמו יהיה השם שלם והכסא שלם.

והביאור בזה שי"ה משם הוי"ה מרמוז למחשבה, וו"ה משם הוי"ה מרמוז לתרי"ג מצוות, שהו' הוא בחינת מצוות עשה, והה' הוא בחינת מצוות לא תעשה, היינו שעמלק שהוא היצה"ר קירר וצינן את בני ישראל כמ"ש 'אשר קרך בדרך' בעשיית המצוות, שיעשהו בלי מחשבה ושכל, רק בקרירות כמצוות אנשים מלומדה, ועי"ז נפרד י"ה משם הוי"ה בחינת מחשבה לו"ה. וגם נפגם אות אלף מכס"א, שמרמוז על אלופו של עולם, שבני ישראל לא יחשבו, להמשיך אלופו של עולם בעשיית המצוות.

וזהו שדרשו חז"ל במסכת בכורות (ה:): 'ברפידים' כיון שרפו ידיהם מן התורה מיד 'ויבא עמלק'. דרשו דהפסוק בא להודיע הסיבה ששלט בהם, משום דהיו ברפידים דהיינו שרפו ידיהם מן התורה. ועוד אמרו חז"ל במדרש רבה (כו ב) שאמרו 'היש הוי"ה בקרבנו' מיד 'ויבא עמלק'.

עטרת פז

אמרות טהרות מרבתינו זי"ע

וַיִּשְׁמַע יְתֵרוֹ בְּהֵן מִדְּבַר הַתָּן מִשָּׁה אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים
לְמִשָּׁה וּלְיִשְׂרָאֵל עִמּוֹ (יא א).

אפשר לומר מעם למה לא נתנו שם אחר שנתגיי, ורק הוסיפו לו
אות ו' כמו שפרש"י, דלכאורה מצינו שאם אחד מתגיייר
נותנים לו שם יהודי לגמרי. אך אפשר לתרץ עפ"י מה ששמעתי
מאממו"ר הגה"צ הקדוש רבי חיים יעקב מקאמרנא שליט"א,
שהקשה ג"כ על רות שלא מצינו שנתנה לה שם אחר לאחר
שהתגיירה, ותירץ שמה שקוראין לו שם אחר הוא כדי שיהיה לו
שורש בתורה, ושם יהודי, והנה איתא בחכ"ל (סנהדרין נז.) שבני נח
נצטוו בו מצוות, ובני ישראל צריכים לקיים תרי"ג מצוות. והנה
רו"ת בגימטריא תר"ו ועם הזו"ן מצוות קודם שנתגיייר הם בני'
תרי"ג מצוות, ולכן לא שינו שמה משום ששמה רות מרמז על
התרי"ג מצוות עב"ד ונכון הוא. ואם כן נוכל לומר גם אצל שמו של
יתרו, כי יתרו עם הארבע תיבות בגימטריא כת"ר, מרמז לכת"ר
מצוות תרי"ג דאורייתא וזו"ן מצוות דרבנן.

(מעשה שלום מרבינו שלום מקאמרנא)

וַיִּבֹא יְתֵרוֹ הַתֵּן מִשָּׁה וְכוּ' אֲשֶׁר הוּא חֲנָה שֵׁם הָרַקְאֵלְהִים (יה ה).

ר"ל במקום שמישה חונה, שם 'הר האלהים', שהרי אמר לו
הקב"ה 'של נעלך מעל גלגלך כי המקום אשר אתה עומד עליו
אדמת קודש הוא' היינו בכל מקום אשר משה עומד ולומר התורה,
שם 'אדמת קודש'.

(בית אבות) עמוד כו מרבינו חיים יעקב מקאמרנא

וַיִּתְּנֵצְבוּ בְּתַתִּיתֵי הַקֶּהָר (יש יז).

אבל באמת כפה עליהם ההר, כי אותו רעותא ורצון, סוף כל סוף
לא היה מצדם אלא מחמת הנם, ומעט על ידי דם פסח ומילה,
וצפה ויצר בראשית שעתידין עוד ליפול ממדרגה זאת, כמו שאמרו
(דברים ה כד) ושמענו ועשינו שהקדמו שמועה לעשה. ועיקר זיכור אלו
הבחינות אל כל כללות ישראל לא יהיה עד לעתיד, כי לא בחפזון
תצאו (ישעיה נב יב). ולכן כפה ההר כידוע עד דהדר קבלוהו בימי
אחשוורוש (שבת פח.), שראה לבחינות רצון זה הוא בכל מדרגה לפי
ערך שעומד בה, והבן היטב.

(אוצר החיים) ויקרא דף רכב: מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

וְלֹא תַעֲלֶה בְּמַעֲלַת עַל מִזְבְּחֵי אֲשֶׁר לֹא תִגְלַח עֲרֹתָךְ עָלָיו (כ כז).

'במעלת' הבית דגש בכל הספרים הקדמונים, וחסר ואו 'במעלת' שאין בהם ואו, אבל
במעלות בוא"ו אתה עולה. כמו שביאר מרן הקדוש האר"י בן שרה, ועיין
בתולדת יעקב יוסף (פ' ואתחנן) שמעתי ממורי, שרוב ענותנותו של אדם גורם שנתרחק
מאת השם יתברך, שמצד שפלתו אינו מאמין כי האדם גורם ע"י תפלתו ולמוד תורתו
שפע אל כל העולמות, וגם המלאכים ניוונים ע"י תורתו ותפלתו, שאלו היה מאמין זה,
כמה היה עובד השם בשמחה ובראה מרב כל, לעמוד בחצות לילה דייקא ללמוד תורה
ולומר שירות ותשבחות, והיה נזהר בכל אות ותנועה ומלה לאומרה כדקא יאות, וגם לתת
לב על הפסוק (תהלים סח ד) 'אם תשכבון בין שפתים', שהקב"ה שומר ושוקד על שפתי
האדם ונושקין, כשהוא אמרה בתורה ובתפלה ברחילו ורחימו, כל חד לפום חילא, ואם
ישים אליו לבו, בודאי מי זה האיש אשר לא יאחזנו רתת שהמלך גדול וגורא שומר ושוקד
על שפתים של אדם, והוא מעין מה שאמרו חז"ל (גיטין נג.) ענותנותו של רבי זכריה בן
אבכולם חרב בית המקדש.

כך ראוי האדם לשום אל לבו, ולומר כי הוא 'סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה'
(בראשית כה יב), וכל תנועותיו ודבריו והלכותיו ועסקיו עושה רושם למעלה, או בודאי יזהר
לחפש כמטמונים בכל דרכיו ועסקיו ולמודו, שיהיו באהבה ויראה ובלב נכנע ושפל אין
ממש, מה שאין כאן אם אדם חושב מה אני ומה אדם ספון לפגום ולתקן למעלה, ושיהיה
נרשם כל עניני למעלה, ובוה מוליך לו היצר הרע לסבור שאין כמותו בעולם שאין צריך
אלא מחשבה ומוח, ומבזה כל הצדיקים, ואומר שיש לו דרך להתפלל ד' שעות אחר חצות
היום, וברגע מבוה התפלה ומבוה המצוה ומבוה בני ישראל הקדושים והטהורים עם ה'.

ובאמת דרכו חשך ואפלה מנודה, כי כל האדם שבשם ישראל יכונה אף רשע, אסור
לבוות אותו אף בלב, אלא להמשיכו בלבו לתשובה בהכנעה אמיתות. כי האדם
ע"י מעשיו ומדות טובות שלו, הוא דבוק בו יתברך ממש והלכת בדרכיו, 'מדו בד' (ויקרא ו
א), שיהיה כמדתו מה הוא רחום ורחמי מומאן על חייבא ועל כולא. כך יתעורר אדם
במדות טובות ויתעורר כך למעלה בכל העולמות, דע מה למעלה צורת אדם של מעלה
הוא מנך (אבות א ב) שאתה מעורר כך, אבל באמת אין למעלה לא פנים ולא אחר וכו'.
וזהו 'ולא תעלה במעלת' חסרין וויין, בגאווה ושקר יושב ומתלוצץ כל היום, ועושה
תפלתו ותורתו עראי, ואומר שאין כמותו וכל כיוצא בזה, אבל במעלות כואו בעין
החיים יעלה מעלה מעלה, החזיקו עצמיכם לגדולים ותהיו מן בני עליה, אמן כן יהי רצון
ושים חלקנו עמהם.

(היכל הברכה) דף קלח. מרבינו יצחק אייזיק

עטרת רז

רזי תורה מרבתינו זי"ע

כִּבְדֵּךְ אֵת אֲבִיךָ וְאֵת אִמְךָ לְמַעַן יֵאָרְכוּ יְמֵיךָ עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוֹי"ה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ (כ יב)

המצות לשם פעלם, 'כאשר צוך' לשם מצות בוראו
וקונו.

ולזה בכאן דמירי בכבוד אב ואם גשמיות, ועושה
להנאתו, אמר 'יארכו' במלאפום ובואו,
כידוע (פע"ח שער התפילין פס"ח) מסוד כתיבת השם
שצריך לייחד הואו עם ההא, ובמצוה גופניות אינו
גורם אלא יחוד תתאה ואו עם הא, ובדברות
השניות דמירי שעושה בתחתון ומרמז לאב ואם
עליונים, כתוב 'יארכו' ביוז, שגורם לייחד יוד עם
הא, כידוע מכתובת השם שצריך לייחד היוד עם
כתיבת ה', כי העושה מצוה באור עליון מייחד
יחודא עלאה, של 'הישב' (תהלים קנא א) 'ושבילך'
(שם עו ב) 'יתיר יוד כנודע (זה"ק ח"א רכת).

(היכל הברכה) דף קכו מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

כל המצות בנועם ובזיו ואור וחיות ודביקות, וגם זה
שעושה להנאות עצמו שהשכל גוזר עליו והוא טוב
לו, או שעושה בלתי חיות, יש לו ג"כ חלק לעוה"ב
כמבואר בלק"ת פ' עקב, אלא שאינו דומה להעושה
לשם רצון בוראו ובשמחה ובאור, וכן שמירת שבת
יש שעושה להנאתו, נח ממלאכה כי חפץ לנוח
מיגיעו ומתענג גופו בשבת, והקב"ה אמר למשה
'אתה דבר' (שמות לא יג) מה שדברת במצרים
שינוחו בשבת להנאתו, חוזר ודבר שאל יעשו כך,
אלא יניחו לשם מצות הקב"ה, לייחד האורות
בשבת 'שבתתי' יחוד תו"מ. ובדברות הראשונות לא
מירי אלא שינוחו ויקיימו השבת, וכן מצות כבוד,
יהיה מה שיהיה, הרי עושה רצון הבורא, ויש לו
חלק לעוה"ב, ובשניות אמר 'כאשר צוך' שתעשה

'יארכו' חסר יוד, ומלא ואו, ובדברות ואתחנן
'יארכו' (דברים טז) מלא יוד וחסר ואו.

עיין בע"ח (שער טו פ"ג) סוד 'הארבת' (דברים כב ז)
בסוד מוחין דגדלות. והנה בכאן מדבר בדבר
בחינת ואו, ושם מדבר בבחינות נוקבא יוד בחינת 'עיר
קמנה' (קהלת ט יד), שיתעלה המלכות עד אריך
נוטריקון 'ארכו', בסוד עטרת על בעלה, יוד על ואו.

ועיין בלק"ת תשא, מעם למה רק בדברות שניות אמר
'כאשר צוך הו"ה', והענין כי יש כבוד אב ואם
דגופא, והוא מצוה שהשכל והדעת גוזר, ודרך אדם
לאהוב ולכבד הוריו, ולמשוך אחריהם מדרך הטבע,
וכן יש מצות שהאדם עושה אותן בלתי חיות, אלא
כשור לעול, לעשות רצון בעליו, מניח תפילין והם
כאבנים על ראשו, וכן כל המצות, ויש צדיק עושה

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב' לרבינו יצחק אייזיק מקאמרינא זי"ע

דיני ברכת התורה. סימן מז

דיני אמירת פרשת הקרבנות והקטורת. סימן מה

ח. אסור לומר אפילו דיבור אחד של קדושה בלי נטילה^א, ואם נטל ידיו קודם שהאיר היום אין צריך עוד ליטול עד זמן תפלה^ב:

~~~~ מסגרת השלחן ~~~~

שנתן לכהן וכהן מקריב, אם כן אין צריך לעמוד, יע"ש. וכן בא"ר (סימן א סק"י) כתב - ויש לגמגם וכי הוא ממש בכל דיניו כמקריב קרבן, והביא ראיה לדבריו מדברי הבי"ע"ש. וכן בהגהות רעק"א כתב כן. וכ"כ השע"ת (סק"א) - ובבכור שור (תבואות שור סדר הקרבנות אות יב) כתב דאין צריך לעמוד אפילו בפרשת התמיד שהביא המג"א מעמק הברכה, ומעולם לא ראיתי מאן דחש ליה. ובמחזיק ברכה (סק"ד) כתב שרבים בתורה לא חשו לזה, וכן העלה מור וקציעה, וכתב שראה להגאון אביו ז"ל שאמרו מיושב, ע"כ.

וטעמו כתב רבינו בהיכל הברכה (ויקרא דף רמד:) בא"ד - עוד דרשו בו [ע"פ (שם כג מד) וידבר משה את מעדי ה' אל בני ישראל] חז"ל (ספרא אמור פ"ז יב) 'מלמד שהיה משה אומר להם לישראל הלכות פסח בפסח הלכות עצרת בעצרת הלכות חג בחג, בלשון שהיה שומע בו בלשון אמור להם', וזהו 'וידבר משה את מעדי' בדיבור ובאמירה לקיים המצוה במחשבה ובדבור ובמעשה. עיין זוהר חדש חקת (דף סג:) 'אמר אני מעשי למלך' (תהלים מה ב), [ושואל] מאי אינון מעשי [ששייך לומר על מלכות, דהרי] מאן דלא תלי ביה עובדא מה עביד [מי שלא תלויה בה שום מעשה, איך שייך לומר בה מעשי], דהא מעשה לעילא תלי [כי המעשה תלוי באימא ולא במלכות, ומשיב] אלא מאי מעשי דכנסת ישראל מלכות שמים, 'לשוני עט סופר מהיר', בגין דשבחת למלאך [לפי שהיא משבחת למלך, נחשבת לה למעשה]. וכן כל העוסק בתורת חטאת עולה שלמים כאלו הקריבו במעשה (מנחות קי), וזהו 'מעשי למלך לשוני', וכיון דכל דיבור ואמירה לקיים ונשלמה פרים (הושע יד ג) היא בבחינות נוקבא, צריכין לישב באמירות קרבנות וקטורת כמנהגי. וכ"כ בהיכל הברכה (במדבר דף נט.) אחר שהביא דברי הז"ח שם כתב - ולכן כל מעשה הקרבנות שאנו אומרים משום ונשלמה פרים, צריך להיות בישיבה דייקא, כי כל אמירה ודבור מסיטרא דנוקבא. ועוד שם - וכל העוסק בתורת חטאת עולה שלמים קרבן תמיד קטרת, צריך להיות בישיבה, כי מילי דאיתתא בישיבה כידוע (זוהר ח"ג צז: פ"ח שער מנחה ומעריב פ"ד). וע"ע בשלמי ציבור (דף סב.) שהוכיח מדברי מרן האריז"ל שצריך לומר הקרבנות בישיבה ע"ש.

א. הרמ"א (סעיף יג) כתב - ולכתחילה יטול ידיו קודם שיברך ללמוד, ואם לא היה לו מים, יכול ללמוד ולברך בלא נטילה, כמו בשאר ברכות שמברך קודם נטילה (אגור סימן ג). בשו"ע (סימן ד סעיף כג) כתב - לא תיקנו נטילת ידים, אלא לק"ש ולתפלה, אבל ברכות דשחרית יכול לברך קודם נטילה. הברכ"י (סימן ד סק"ח) כתב - בספר הזהר (בהקדמה י:) אסר בפירוש, כמ"ש הרב מהר"ם די לונזאנו (דרך חיים דף קב), והביאו הרב כנסת הגדולה. וכזה ראיתי למר זקנינו ז"ל בספר אור החמה כ"י (בהקדמה י: ד"ה והנה) משם מהרח"ו זצ"ל, דבזהר מוכח דלא כמו שפסק בשו"ע. מובא בשע"ת (שם סק"ל). ובשיורי ברכה (סק"ב) כתב - בסדר רב עמרם (בתחילתו) כתב, ברכות השחר לברך כל אחת ואחת בשעתה כמו שמפורש פרק הרואה (ברכות ס:) אי אפשר, מפני טנופת ידים שהן עסקניות ועשויות למשמש, אלא כשנעור אדם משנתו רוחץ פניו ידיו ורגליו כהוגן לקיים מה שנאמר הכון לקראת אלהיך ישראל. ובספר הפרדס (שער התשיעי פ"ד עמ' צד) לרבינו אשר ב"ר חיים לתלמיד תלמידו של הרשב"א כתב וז"ל: וכתב הרמב"ם (תפילה פ"ז ה"גד) דאלו הברכות כולן מברכין על מטתו כמ"ש בתלמוד. וזה אינו חלילה, דשאני בימיהם שהיו קדושים בתכלית הקדושה, דאף כשהיו שוכבין ערומין היו ידיהם נקיות. אבל בזה"ז היאך יברך שום ברכה על מטתו בידים טמאות. וכן כתב רב עמרם גאון. וכ"כ רבינו יונה (ברכות מד:) דמברכין בבה"כ על הסדר, וכן עמא דבר, עכ"ל. ולדעת הזהר (הקדמה י:) נראה דאף אם תמצא לומר שאפשר להזהר בעודו ישן ולהיות ידיו נקיות, מה שהוא רחוק, צריך ליטול ידיו מקודם מפני רוח רעה, כמ"ש ז"ל. וע"ע לעיל (סימן ד ס"ב).

ב. בשו"ע (סימן ד סעיף יד) כתב - השכים קודם עמוד השחר, ונטל ידיו, יש להסתפק אם צריך ליטול ידיו פעם אחרת, כשיאור היום, להעביר רוח רעה השורה על הידים. הגה - ויטלם בלא ברכה. וכתב רבינו לעיל (סימן ד ס"י) דרוח רעה שורה רק על שינה בתחילת הלילה, לכן אין צריך עוד נטילה עד זמן תפילה שאז מחוייב ליטול ידיו לתפילה. וע"ש מש"כ בזה.

ג. המג"א (ריש הסימן) כתב - פרשת הקרבנות יאמר בעמידה, דוגמת הקרבנות שהיו בעמידה (עמק הברכה סוף סדר הקרבנות). הפמ"ג כתב עליו - ורבינו הגדול בתבואות שור במסכת ברכות אות י"ב כתב דהקרבתי קאי אבעלים, וכלומר

עטרת תפארת

עובדות וסיפורים מרבותינו זי"ע

וישב משה לשפוט את העם (יה"א)

הסעודה, כאשר נפרדו אחד ממשנהו, חבק הגרי"ש את רבינו, ואמר לו: קאמרגער רבי, חייבים אנו לתת לכם יישר כוח גדול על שנהייתם לאדמו"ר ולא לרבה של איזה עיר; אחרת לא היה לנו, עם ידיעותינו בתורה, מה לעשות...

(בית קומרינא דף 79)

של למכרה, הגרי"ש נתנון בעל השואל ומשיב, כסנדק דעמידה (בשעת הברכות). ועדיין המחלוקת בין שניהם בדבר תרנגולי קוברין הגדולים בעצם תקפה.

בסעודה שנערכה אחר כך סחו שניהם, רבינו והגרי"ש, שעה וחצי בדברי תורה. עם גמר

שמעתי מפי ידידי הרה"ח ר' אברהם אביש זיס.

הדיין הלבובי, הגאון ר' אורי זאב סאלאט זצ"ל, מחסידי קאמרינא היה, והיה מסתופף בצל רבינו הגה"ק רבי יצחק אייזיק מקאמרינא ולה"ה מדי שנה בשנה.

בהולד לו בנו, הזמין את רבינו כסנדק, ואת רבה

רבינו הגאון הקדוש רבי יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א בעל ההיכל הברכה מאמר על לידתו לרגל יום הולדתו כ"ה שבט תקס"ו

ותתפלל חנה

מפני מה היו אמותינו עקרות, מפני שהקב"ה מתאוה לתפלתן של צדיקים, רבות בשנים חיכה בכליון עינים, רבינו הגאון הקדוש רבי אלכסנדר סנדר מקאמרנא זיע"א בעל הזכרון דברים בנו של רבינו הגאון הקדוש רבי יצחק אייזיק מסאפרין זיע"א, יחד עם זוגתו הרבנית מרת חנה ע"ה בת הרה"ק רבי יעקב משה זצ"ל חתנו של הרה"ק רבי יעקב קאפיל מליקווע זיע"א, שייולד להם בן זכר בר קיימא, שימשיך את שלשלת הזהב המשפחה הרוממה, אחר שנולד להם בן זכר ולא היה בזה העולם אלא יותר משנה ונסתלק על פניהם, כפי שכותב רבינו הקדוש במגילת סתרים (אות ג') וז"ל: בכור הייתי לאבי, ומחמת הקיטרוג, שעשה פני הכלב של מקדש שני וכו', לא הייתי בזה העולם אלא יותר משנה, ואחר כך נולדו לאבי האחיות שלנו, נשים צדקניות עיי"ש. ונולדו להם שלושה בנות, אחת אשת הרה"ק רבי יוסף בן רבי אהרן אריה לייב ראטנבערג זצ"ל אב"ד קאזיווע שנסתלקה בדמי ימיה בהשאיירה אחריה בן יחיד ה"ה הרה"ק רבי אלכסנדר סנדר זצ"ל אב"ד קאזיווע, ונישא בשנית עם בת רבינו הגאון הקדוש שר בית הזוהר רבי צבי לצדיק אחי חותנו בזוו"ר. השניה היתה אשת רבי ברוך עפשטיין מזורבאנא זצ"ל אביו של הרה"ח רבי אברהם משה ז"ל משמש בקודש אצל רבינו הגאון הקדוש שר בית הזוהר רבי אליעזר צבי מקאמרנא זיע"א בעל הדמשק אליעזר. השלישית היתה אשת רבי ברוך סאפרין זצ"ל אביו של הרה"ח רבי אברהם ז"ל יד ימינו של רבינו הקדוש בעל ההיכל הברכה בהדפסת החומשים.

הבטחת החוזה מלובלין

רבינו הקדוש בעל הזכרון דברים בהתקרב לגיל העמידה, ועדיין לא זכה עוד לחבוק בן זכר זרע של קיימא, הפציר רבות אצל רבו הקדוש רבי יעקב יצחק החוזה מלובלין זיע"א שיזכה לבן זכר זרע של קיימא, והבטיח לו שיוולד לו בן זכר, אך לא יזכה להיות עמו יחד שנים רבות בזה העולם, וכן כותב בנו רבינו הקדוש בעל ההיכל הברכה במגילת סתרים (אות ד') וז"ל: וכשהיה אבי הצדיק אצל מורנו ורבינו הקדוש האלקי ישראל [יעקב יצחק] מלובלין, ויפצר בו שיבקש עליו רחמים שיהיה לו בן זכר, והשיב לו שבהכרח אם אגזור שיהיה לך בן זכר כן יהיה, אבל לא תאריך ימים, כי לא יהיה לכם ישיבה אחת בעולם, וקיבל אבי על עצמו, ומסר לו יחוד שם אחד נורא ושמות קדושים לכון בעת הייחוד, שיריד את נשמתו, ואמר לו שיהיה לך בן אור גדול, ונולדתי בשנת משיח בן יוסף [תקס"ו] כ"ה שבט [ביום חמישי].

וכן כותב בנו רבינו הקדוש בעל הדמשק אליעזר בהקדמה לספר זוהר חי, וז"ל: ושמעתי

כתבתי זה הענין הנפלא ביום כ"ה שבט שנת ברוך הבא בשם הוי"ה [תרי"ד], יום באתי לעולם הזה, בן נונא בסימני טהרה, ושנותי אך טוב [בן ל"ח], שאזכה ליחוד אך הנ"ל. וימי שלש עשר אלף תתפ"ב, כמנין אלקיניו פעם ע"ב ס"ג עם יחוד הוי"ה אלקיניו, או ע"ב ס"ג פעם מ"ה ב"ן, יו"ד היי פעם ו"ו ה"ה עם שם אהו"ה טו"ב. מלך עליון יאריך ימי ושנותי. ושבתותי אלף תתקע"ח מנין כ"ג אלקיניו, או הוי"ה פעם אדניי עם רפ"ח.

(אוצר החיים לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א מצוה קנ"ז)

סיימתי [ספר פני זקן על הירושלמי שקלים] בעזר אדון כל, ביום כ"ה שבט, שנת הוי"ה אלקיניו צבאו"ת [תרי"א]. יום באתי לעולם הזה. ואני ב"ן אד"ם ג"ס וע"ב, [ע"ד שמות - ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, ג"י יצחק יהודה]. [סד] חדשי - תקו"ן. [סד] שבתותי - שני אלפים רצו"ן. [סד] ימי - ששה עשר אלף חת"ך. [סד] שעות - שלשים ותשע רבוא ארבע אלפים נה"ר. יהי רצון שאזכה לתקן מה שכיילתי בהבל ימי, לתקן ברצון צלמי ימי, להאירם כאור חום עלי צח, דלא איעול בכסופא לעלמא דאתי, בתקוף חילי דל"ת, למנצח בנגינות, ברוך הוא וברוך שמו חי וקים לעד, אמן.

(סיום ספר פני זקן על ירושלמי שקלים)

כתבתי זאת כ"ה שבט יום באתי לעולם, וברוך שהחיינו ליום הזה, ואני בן כ"ד כ"ד [בן מ"ח], ויתקיים בי ושמותי כ"ד כ"ד שמשותך (ישעיה נד יב), שנת יוסף יראה אהבה אהבה יראה [תרי"ד].

(אוצר החיים לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א מצוה תיט)

מפי אדוני אבי מורי ורבי איש אלוקים הרב הקדוש זלה"ה, שאביו הוא אדוני אבי זקני הרב הגאון הקדוש מוה' אלכסנדר זלה"ה אב"ד דקאמרנא, סיפר לו בפיו הקדוש, ואמר לו בני כשהייתי אחר ארבעים שנה לא זכיתי עדיין שיהיה לי בן זכר, וכשהייתי בלובלין אצל אדמו"ר איש אלקי מוה' יעקב יצחק בן מאטיל זלה"ה, בקשתי ממנו להתפלל עלי שיהיה לי בן זכר של קיימא והבטיח לי, ומסר לי כמה ייחודים ושמות קדושים לדבר זה, ואמר לי ברוח קדשו רואה אני שיהיה לך בן זכר, והנשמה שלו יהיה גדול מאוד אין לשער, והרבה שנים יש שלא היה בזה העולם נשמה גדולה כזו, לזה מוכרח אני למסור לך לנשמה כזו ייחודים ושמות קדושים לכון בעת הייחוד, ועוד אודיע לך שהנשמה זו לא תוכל להיות עמך ביחד בעולם הזה, וכשהיה בן שלך בר עשרה שנה, מוכרח אתה להעלות מזה העולם, ושאל אותו אם מוצא הוא לזה, והשיב אדוני אבי זקני זלה"ה,

כל מה שאמר לי רבינו ברוח קדשו אקבל עלי בלב טוב, וכן היה שתיכף בשנה זו נתעברה אמי זקנתי הרבנית ע"ה, עם אדוני אבי מורי ורבי זלה"ה, וכשנולד נתמלא כל הבית אור רב, וכשראה אדוני אבי זקני זצ"ל זאת, שמח מאוד כי הבין שבודאי נתקיים רוח קדשו של מו"ר מלובלין זלה"ה, שאמר שיהיה להילד הזה נשמה גדולה.

לידת הצדיק

ביום החמישי כ"ה לחודש שבט שנת תקס"ו בעיר סאמבור שבגאליציע, ירדה נשמתה הקדושה והטהורה של רבינו הקדוש, להאיר את העולם עד היום הזה, ונקרא שמו בישראל יצחק אייזיק יהודה יחיאל, ששון ושמחה אורה ויקר היה בכל בני העיר, שמחת הברית מילה נחגגה ברוב פאר והדר, במעמד כל בני העיר, שששו ושמחו בשמחת צדיקים, שלושה ימים עד ליום השלישי למילה, וממשיך וכותב רבינו הקדוש בעל הדמשק אליעזר בהקדמת הזוהר חי, ועבור זה עשה סעודה גדולה לברית מילה שלו, והיו יושבים אנשים חסידים דעיר סאמבור [כי שם נולד אאמו"ר] בסעודה זו, שלושה ימים עד יום שלישי למילתו, וביום הזה בא לעיר הנ"ל, איש צדיק וקדוש תלמיד הבעל שם טוב זלה"ה, וכל אנשי העיר הלכו לקבל פני השכינה, וכששמעה אמי זקנתי ע"ה, שבא לכאן איש צדיק כזה, הלכה היא גם כן בתוך הבאים כדי לברך את הילד שלה, כי כמעט בן זקונים היה לה, וכשהניח הצדיק הזה את ידו, על ראש אדוני אבי מורי ורבי זלה"ה לברך אותו, הרים קולו בקול גדול עד שנשמע הקול לחוף למרחוק, ואמר בזה הלשון אוי האט דאס קינד איין נשמה גדולה ומוח גדול, מייד נתיירא אמו מהקול הזה שלא ישלוט ח"ו עין הרע להילד, ותיכף ומיד כשראה הצדיק הלו, שאמי זקנתי מפחדת שלא ישלוט עין הרע להילד, אמר לה אל תפחדי כלל, כי יהיו להילד הזה אריכות ימים ושנים, ולא תפחד משום בריה, כי יתגדל בימים ושנים הרבה, מיד הלכה לביתה וסיפרה לאדוני אבי זקני זצ"ל, הדיבורים של הצדיק הלו, ושמח עוד יותר מקודם.

וכן כותב רבינו הקדוש בעל ההיכל הברכה במגילת סתרים (אות ה') וז"ל: ביום שלישי למילתי, [בשב"ק ד' אדר תקס"ו], אם לא ברית נדחה, נתאכסן בעיר מולדתי סאמבור, אחד מתלמידי מרן האלקי הבעל שם טוב, והיו אצלו הרבה אנשי העיר, וגם נשים על ילדיהן, כדרך הנהוג בצדיקים שבדורנו, לברך את ישראל קטן וגדול באהבת נפש ישראל עם הקדוש, ובתוך הבאים נכנסה גם אמי, עמי, שיברך אותי הצדיק, וכשהניח ידו על ראשי זעק בקול גדול, הוי האט דער קליינער איין מוח גדול נורא ונשמה נפלאה, ואמי נדעזעה מאוד מקול הצעקה, ואמר לה אל תיראי כי אור גדול יהיה הילד הזה.